

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *İçişleri Bakanı Sayın Efkan ALA* tarafından Anayasanın 98. ve İçtüzüğü'nün 96. ile 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Lezgin BOTAN
HDP Van Milletvekili

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin (AİHM) içtihatlarına göre toplanma ve gösteri yapma hakkı, demokratik toplumda korunan temel haklar arasında yer almaktadır. Toplanma ve gösteri yapma hakkının güvence altına alınmadığı bir ülkede demokrasiden bahsetmek mümkün olmadığından, bu hak demokrasinin vazgeçilmez bir koşuludur ve onun ayrılmaz bir parçasıdır.

Bu hak sayesinde vatandaşlar, politikacıların ve ülkeyi yönetenlerin davranışlarını eleştirme, ülkede uygulanan politik uygulamalar ve projeler üzerinde etkide bulunma ve demokratik taleplerini dile getirme imkânına sahip olmaktadır. Bu yönüyle toplanma özgürlüğüne ve göstericilerin ifade özgürlüklerine müdahale yapılması demokrasiyi işlevsiz kılmakta, hatta demokratik toplumun varlığını tehlikeye sokmaktadır.

Anayasanın 34'üncü maddesi de **"Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırsız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir."** şeklindeki düzenleme ile toplantı ve gösteri yapma hakkını güvenceye almıştır.

Son olarak HDP Van İl Örgütü'nün, 15 Temmuz Darbe Girişimi'nden bu yana halkımızın toplanma ve darbe girişimine tepkilerini dile getirdikleri ve partimizin de 1 Ağustos'ta düzenlemek istediği "Darbelere Hayır, Demokrasi Hemen" mitingi için başvurduğu Beşyol Meydanı'na Van Valiliği'nce izin verilmemektedir.

Bu bağlamda:

- 1- HDP Van İl Örgütü'nün düzenlemek istediği darbe karşıtı miting için Van Beşyol Meydanı'nın tahsis edilmemesinin gerekçesi nedir?

24/1

- 2- Van Beşyol Meydanı, darbe girişiminin yapıldığı gecedan bu yana Demokrasi Nöbeti etkinlikleri için saat 17.00'dan sabah saatlerine kadar trafiğe kapatılmaktadır. HDP'nin düzenlemek istediği miting için belirtilen saat ise 17.30'dur. Bu durumda Van Valiliği'nce Beşyol Meydanı için izin verilmemesinin gerekçesi her gün aynı meydana toplanan yurttaşlar için de geçerli değil midir?
- 3- Sayın Cumhurbaşkanı ve Başbakan'ın, siyasi partileri, STK'ları ve vatandaşları darbeye karşı meydanlara davet etmeleri ve ülkenin her yerinde mitingler düzenlenmesinde kolaylıklar sağlanması yönünde çağrılar açıkken HDP'nin mitingine Van Valiliği neden izin vermekte isteksiz davranmaktadır. Bu uygulamaların gerekçesi nedir?
- 4- Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin "**şiddete başvurmayaya ve şiddete çağrı niteliğinde olmayan**" barışçıl toplanma ve gösteri hakkının kısıtlanamayacağı yönündeki kararlarına rağmen; Van Valiliği'nin, partimizin darbelere karşı düzenlemek istediği miting alanı için Van Beşyol Meydanı'nın tahsisine izin vermemesi bakanlığınız bilgisi dahilinde midir?
- 5- Evrensel insan hakları normlarında ve demokratik toplumlarda kamu otoritesinin esas olarak özgürlüklerin kullanılması için gerekli tedbirleri almaları yükümlölük olarak belirtilmiştir. Buna rağmen valiliğin Beşyol Meydanı'nda yapılmak istenen mitingi yasaklama yerine, partimizin Beşyol Meydanı'nda yapmak istediği mitinge izin verilmemesine gerekçe gösterilen durumlar için yasaklamak yerine gerekli tedbirleri alma yükümlölüğü yok mudur?